

Ο ΔΙΚΟΣ ΜΑΣ ΑΓΙΟΣ ΒΑΣΙΛΗΣ!

του Βαγγέλη Ηλιόπουλου.

Διασκευή : Φιλίππινα Παπακωνσταντίνου

Α΄ ΣΚΗΝΗ

(Σκηνικό: Το εσωτερικό ενός φτωχικού σπιτιού)

Αφηγητής: Σ' ένα μικρό σπίτι σε κάποιο απομονωμένο, ορεινό χωριό ζούσε μια οικογένεια με πέντε παιδιά: τέσσερα κορίτσια κι ένα αγόρι, που ήταν το στερνοπαίδι.

Πώς να θρέψουν τόσα στόματα οι φτωχοί γονείς;

Έκαναν χίλιες δυο δουλειές για να καταφέρουν το φαγητό στο τσουκάλι να φτάνει, όχι τόσο γι' αυτούς, όσο για τα παιδιά τους. και σαν να μην έφταναν όλα αυτά, ο χειμώνας ήρθε βαρύς. Με πολύ πόνο τότε αποφάσισαν να φύγουν για την πόλη. Εκεί όλο και κάποια σταθερή δουλειά θα έβρισκαν. Δε θα έλειπαν καιρό. Ένα δυο μήνες μόνο, για να μαζέψουν ένα κομπόδεμα καλό.

Μητέρα: (Ενώ βάζει τα τρόφιμα)

Αγαπημένα μου παιδιά, λυπόμαστε πολύ που σας αφήνουμε. Όμως, όπως βλέπετε κι εσείς, είναι ανάγκη να πάμε στην πόλη. Αυτά τα τρόφιμα θα σας βοηθήσουν να περάσετε όσο καιρό θα λείπουμε.

Πατέρας: Θα πούμε και στους γείτονες να σας έχουν στο νου τους.

Γείτονας: (χτυπά την πόρτα)

Καλημέρα, γείτονες.

Γονείς: Καλημέρα και σ' εσένα.

Γείτονας: Έμαθα ότι θα φύγετε. Θα μπορούσαμε να βοηθήσουμε σε κάτι;

Πατέρας: Πάνω στην ώρα ήρθες. Ό,τι λέγαμε να σας παρακαλέσουμε να προσέχετε τα παιδιά.

Μητέρα: Τους αφήσαμε κάποια τρόφιμα, αλλά είναι μικρά και ανησυχούμε.

Γείτονας: Μη στεναχωριέστε καθόλου. Θα το πω και στους άλλους, αλλά κι εγώ και η κυρά μου θα ερχόμαστε να τα βλέπουμε.

Γονείς: Σ' ευχαριστούμε πολύ, γείτονα.

Μητέρα: Ο Θεός να στο ξεπληρώσει.

(Αποχαιρετούνται και ο γείτονας φεύγει).

(Οι γονείς αποχαιρετούν τα παιδιά κοντά στην πόρτα.)

Μητέρα: Εσύ κόρη μου, θα είσαι τώρα γι' αυτά μάνα και πατέρας.

Αφηγητής: Οι πρώτες μέρες ήταν πολύ δύσκολες. Τα μικρότερα παιδιά ζητούσαν τους γονείς κι η μεγαλύτερη κόρη προσπαθούσε, μ' όποιο τρόπο είχε, να τα παρηγορεί. Τους έκανε όλα τα χατίρια! Και βέβαια, τους έλεγε τις ιστορίες και τα παραμύθια που είχε μάθει από τη γιαγιά τους, κι έτσι τα μικρά για λίγο ξεχνιόνταν και κούρνιαζαν στην αγκαλιά της.

Οι γείτονες, όπως το υποσχέθηκαν, έρχονταν πού και πού, έβλεπαν τα παιδιά και τους άφηναν φαγητό και ξύλα.

(Ενώ τα λέει αυτά ο αφηγητής, ακούγεται μουσική και μπαίνουν εναλλάξ δύο γείτονες, ένας άντρας που φέρνει ξύλα και μια γυναίκα με φαγητό).

Καθώς περνούσαν οι μέρες η βαρυχειμωνιά επιδεινωνόταν. Το χιόνι είχε φράξει ακόμα και την πόρτα τους. κανείς δεν μπορούσε να επισκεφτεί τα παιδιά, ούτε βέβαια και οι γείτονες.

Β' ΣΚΗΝΗ

(Ο μικρός αδερφός κοιμάται, τα υπόλοιπα τέσσερα είναι γύρω από το τραπέζι)

Μαρία:(Η μεγαλύτερη) Αδελφούλες μου, έχω να σας πω κάτι όχι και τόσο ευχάριστο. Τα τρόφιμα που μας άφησαν οι γονείς μας σε 2-3 μέρες το πολύ τελειώνουν. Τα κούτσουρα για το τζάκι είναι κι αυτά λίγα.

Αναστασία: Τι θα κάνουμε;

Σοφία: Θα προσπαθήσουμε να τα βγάλουμε πέρα.

(Η τρίτη προσπαθεί να συγκρατήσει τα δάκρυά της)

Μαρία: Σκέφτηκα να τρώμε λιγότερο, για να υπάρχει αρκετό φαγητό για το μικρό μας αδελφό.

Οι τρεις: Δεχόμαστε!

ΑΦΗΓΗΤΗΣ: Κι έτσι, κύλησαν οι μέρες, κι ενώ είχαν φαγητό για τρεις, κατάφεραν και πέρασαν εφτά.

Μαρία: Ένα κούτσουρο μας έχει μείνει και λίγα ξερά φασόλια. Αύριο δε θα έχουμε πια τίποτα.

Αναστασία: Τι θα κάνουμε;

Σοφία: Έχει ο Θεός.

(Η Φωτεινή κλαίει)

Μαρία: Ας κοιμηθούμε νωρίς, για να μη ζητάει φαγητό ο μικρός.

Ιωάννης: Πεινάω, αδελφούλα, πεινάω!

Μαρία: Σώπασε, αγόρι μου και παρακάλεσε το Θεό να λειώσουν αύριο τα χιόνια, για να μπορέσουμε να παίζουμε στην αυλή!

Ιωάννης: Εγώ θα τον παρακαλέσω να βοηθήσει να γυρίσουν η μαμά κι ο μπαμπάς και να στείλει φαγητό και δώρα *(αποκοιμείται)*

Φωτεινή: Τι μέρα έχουμε;

Μαρία: Για σκεφτείτε! Πότε χτύπησε η καμπάνα; Προχτές; Τότε θα ήταν παραμονή των Χριστουγέννων.

Φωτεινή: Νομίζω ότι έχουν περάσει περισσότερες μέρες.

Σοφία: Θυμάμαι ότι ήταν το βράδυ που μας είπες ότι το φαγητό τελειώνει και είχα μείνει ξάγρυπνη από τη στεναχώρια και την απελπισία. Όμως, όταν άκουσα τις καμπάνες, η καρδιά μου γέμισε με ελπίδα ότι η Παναγιά δε θα μας αφήσει. Κι έτσι, με πήρε ο ύπνος.

Μαρία: Έχεις δίκιο! Ήταν πριν από εφτά μέρες.

Φωτεινή: Μα τότε, αύριο ξημερώνει παραμονή Πρωτοχρονιάς!

Σοφία: Κι αν το τραπέζι μας είναι αδειανό και το τζάκι σβήσει, δε θα σταματήσουμε να ελπίζουμε! Ας παρακαλέσουμε σήμερα μ' όλη τη δύναμη της ψυχής μας το Θεό να μας βοηθήσει!

Γ' ΣΚΗΝΗ

Αφηγητής: Δε θα 'χε ξημερώσει για καλά, όταν κάποιος χτυπούσε τόσο δυνατά την πόρτα, που πετάχτηκαν απ' τα κρεβάτια τους.

(Με τα νυχτικά τους όλα τα παιδιά)

Φωτεινή: Σωθήκαμε! Κάποιος έφτασε στην πόρτα μας!

Μαρία: *(Πάει στην πόρτα)* Ποιος είναι;

Α.Βασίλειος: Περαιστικός ταξιδιώτης είμαι, παιδί μου, κι έχω ανάγκη από λίγη ζεστασιά.

(Ανοίγει η πόρτα)

Α.Βασίλειος: Καλημέρα! Μπορώ να περάσω;

Μαρία: Μα βέβαια. Μη στέκεσαι άλλο στ' αγκυλιά.

Αφηγητής: Όπως ο ξένος μπήκε μέσα, η μεγάλη κόρη παρατήρησε ότι είχε περασμένα στη ζώνη του χαρτί και καλαμάρι. Στο χέρι κρατούσε ξύλινο ραβδί, μάλλον από κρανιά.

Τα υπόλοιπα κορίτσια: Καλημέρα!

Αφηγητής: Κι εκείνος, σαν να τα ήξερε, τα φίλησε ένα ένα και τα καλημέρισε, λέγοντας μάλιστα και το όνομά τους.

Α Βασίλειος: Καλημέρα Μαρία... Καλημέρα Σοφία... Καλημέρα Φωτεινή... Καλημέρα Αναστασία... Καλημέρα Ιωάννη.

(Η Μαρία κάνει ένα ζεστό ρόφημα και ο Α.Βασίλειος βγαίνει έξω και γυρνά με μια αγκαλιά ξύλα)

(Η Φωτεινή κάνει νόημα στη Μαρία)

Μαρία: Τι θέλεις;

Φωτεινή: Πώς έφερε τόσα ξύλα; Είναι πολύ αδύνατος και ταλαιπωρημένος για να τα έχει φέρει μόνος του.

Μαρία: μόνο αυτό πρόσεξες;

Ιωάννης: *(πλησιάζει)* Εγώ περίμενα κάποιον με φαγητά, γλυκά και δώρα. Αυτός έχει μόνο μια μαγκούρα.

Μαρία: Να ευχαριστήσουμε όλοι το Θεό που μας τον έστειλε. Είναι τόσο γλυκομίλητος! Η παρέα του και μόνο θα ζεστάνει το άδειο μας τραπέζι

Σοφία-Αναστασία: Από πού έρχεσαι; *(Πλησιάζουν και οι άλλοι)*

Α. Βασίλειος: Από την Καισάρεια της Καππαδοκίας, από τα βάθη της Μικράς Ασίας. Από της μάνας μου το σπίτι.

Αναστασία: Και πού πηγαίνεις;

Α. Βασίλειος: Ταξιδεύω σ' ολόκληρη την πατρίδα μας, σπίτι-σπίτι, μέχρι να φτάσω στο σχολειό μου...

Ιωάννης: Πας σχολειό; Ε, τότε, ξέρεις να μας τραγουδήσεις κάτι;

Α. Βασίλειος: Εγώ γράμματα έμαθα. Τραγούδια δεν ξέρω.

Όλοι: Ε, αν ξέρεις γράμματα, να μας πεις μιαν αλφαβήτα!

Α. Βασίλης*(Ξετυλίγει ένα χαρτί. Ακουμπά το ραβδί στην κουζίνα και ξαναγυρνάει στη θέση του)*

Από **άλφα** η αγάπη αρχίζει
από **βήτα** η βοήθεια
κι η ψυχή που τις χαρίζει
συναντάει την Αλήθεια.
Για το **γάμμα** θες γαλήνη;
για το **δέλτα** δωρεά
για το **έψιλον** η ελπίδα
να 'ναι πάντα στην καρδιά...

(Την ώρα της απαγγελίας βλαστάνει το ραβδί, βγαίνουν φύλλα και πετάγονται πέρδικες και περιστέρια)

Ιωάννης: Κυττάξτε τα δώρα μας! Κι είναι τόσα πολλά! Σ' ευχαριστούμε!

Τα κορίτσια: Ευχαριστούμε! *(πάνε κοντά του)*

Α. Βασίλης: Μα εγώ, καλά μου παιδιά, δε σας έδωσα τίποτα. Άλλωστε, το μόνο που μπορώ να σας δώσω, είναι η ευχή μου.

Αφηγητής: Κι όμως, το φτωχικό τους είχε γεμίσει με αγαθά. Η Μαρία, απ' τη λαχτάρα της, έτρεξε αμέσως στην κουζίνα και με τη βοήθεια και των άλλων κοριτσιών, μαγείρεψε. Σε λίγο το φαγητό άχνιζε στα πιάτα κι ας μην είχε φτάσει ακόμη μεσημέρι. Τόση ήταν η χαρά τους, που δεν πρόσεξαν ότι ένα κλωνάρι απ' το ραβδί ήταν χρυσοκομποδιασμένο.

Όλοι: Θα μείνεις κοντά μας;

Α. Βασίλης: Για λίγο, γιατί με περιμένουν κι αλλού. *(Κάθεται κοντά στον Ιωάννη, δίπλα στο τζάκι και όπως τρώνε, πιάνουν κουβέντα)*

Ιωάννης: Μού λείπουν οι γονείς μου.

Α. Βασίλειος: Το ξέρω, κάν' υπομονή, σύντομα θα γυρίσουν. Άλλωστε η αγάπη τους είναι πάντα κοντά σου. Κι εγώ είχα δυο αξιαγάπητους κι αξιόλογους γονείς, το Βασίλειο και την Εμμέλεια. Και τη γιαγιά μου, τη Μακρίνα, την αγαπούσα πολύ, όπως και τ' αδέρφια μου, ειδικά το Γρηγόριο. Όπου κι αν είμαι, νιώθω ότι τους έχω κοντά μου.

Ιωάννης: Αλήθεια, γιατί ταξιδεύεις; Σ' έχουν διώξει από τον τόπο σου;

Α. Βασίλειος: Όχι, όχι. Κάποτε κάποιος αυτοκράτορας, Ουάλη τον έλεγαν, είχε προσπαθήσει να το κάνει. Όμως, όσες φορές πήγε να υπογράψει το διάταγμα της εξορίας μου, άλλες τόσες έσπασε το μολύβι του, κι έτσι η υπογραφή του δεν μπήκε ποτέ! Ταξιδεύω για να επισκέπτομαι όσους με έχουν ανάγκη, κυρίως τα μικρά παιδιά.

(Τα κορίτσια τρέχουν και παίρνουν το κομπόδεμα).

Μαρία: Σ' ευχαριστούμε! Τώρα θα μοιραστούμε τα φλουριά μας μ' αυτούς που μας σκέφτηκαν ότι είχαμε ανάγκη.

Αναστασία: Και πώς θα τα μοιράσεις δίκαια; Τα φλουριά δεν είναι όλα ίδια.

Α. Βασίλειος: Ακούστε. Κάποτε στην περιοχή μου, την Καππαδοκία, ήρθε ένας φιλοχρήματος έπαρχος. Έβαλε λοιπόν τόσο μεγάλους φόρους, που οι άνθρωποι δε θα κατάφερναν ποτέ να τους πληρώσουν. Σκέφτηκα τότε και μάζεψα όλο το βιος τους τους, χρυσαφικά, κοσμήματα, φλουριά. Τα πήρα μαζί μου και πήγα σ' αυτό τον έπαρχο. Του είπα: «Να, πάρε τον κόπο αυτών των ανθρώπων, στέρησέ τους τα πάντα κι αυτοί ποτέ δε θα ξεχάσουν ότι η ζωή τους καταστράφηκε εξαιτίας σου». Του είπα κι άλλα και τελικά τον έκανα να καταλάβει το λάθος του. Μου ζήτησε να τα επιστρέψω όλα. Πώς όμως να γύριζα τα

χρυσαιφικά στους ιδιοκτήτες τους; Οι άνθρωποι, όταν έχουν να μοιράσουν πλούτη, ποτέ δε συμφωνούν και η διχόνοια βρίσκει ευκαιρία και τρυπώνει ανάμεσά τους. έφτιαξα τότε γλυκές πίτες, έβαλα μέσα ό,τι μού είχε δώσει ο καθέννας και τις μοίρασα. Κανέννας δεν παραπονέθηκε. Όλοι πήραν αυτό που έπρεπε.

Ιωάννης: Πίτες!

Κορίτσια:Καταπληκτική ιδέα!

Σοφία: Ας φτιάξουμε γλυκές πίτες κι ας βάλουμε στην καθεμία ένα φλουρί.

Αφηγητής: Όλη την υπόλοιπη μέρα έψηναν πίτες. Το απόγευμα, που ο καιρός σαν από θαύμα καλυτέρευσε, βγήκαν και τις μοίρασαν. Οι γείτονες δεν πίστευαν στα μάτια τους. σ' όλο το χωριό στήθηκε πανηγύρι.

Δ' ΣΚΗΝΗ

(Βγαίνουν και μοιράζουν τις πίτες. Κάτω σκηνικό με σπίτια. Οι γείτονες μπροστά . Ο Αγ. Βασίλειος φεύγει από το σπίτι. Τα παιδιά επιστρέφουν)

Ιωάννης: Έφυγε! *(Κλαίει)*

Μαρία:Θα ξανάρθει του χρόνου. Θα δεις.

Ιωάννης: Γιατί; Τον ξέρεις; Ποιος ήταν;

(Η Μαρία ψιθυρίζει στ' αυτί του)

Αφηγητής: Πριν έρθει το βράδυ, την πόρτα χτύπησαν οι γονείς τους, που τόσο καιρό ήθελαν να επιστρέψουν, μα η βαρυχειμωνιά δεν τους το επέτρεπε. Τα παιδιά τους εξήγησαν τι είχε συμβεί και εκείνοι, όπως όλοι οι μεγάλοι, δεν κατάλαβαν καλά.

Μητέρα:Θεέ μου, σ' ευχαριστούμε που έστειλες αυτόν τον άνθρωπο. Όμως τόση αγάπη; Τόση φροντίδα; Ποιος να 'ταν αυτός ο ευλογημένος;

(Τα κορίτσια κοιτάζονται γελώντας)

Ιωάννης: Καλά, δεν το καταλάβατε ακόμη; Ήταν ο δικός μας άγιος Βασίλης!

ΤΕΛΟΣ